

Prefață

UNIVERSITATEA BUCUREȘTI

DEPARTAMENT CATEDRA UNESCO

Schimburi interculturale și interreligioase

***“O cultură europeană”,
o provocare pentru comunicarea
religioasă și socială***

Coordonator:

PROF. DR. MARTIN HAUSER

Nădejde

George-Daniel

MASTER

« Comunicare interculturală în contextul integrării europene »

București 2003-2004

Rev. COMUNICARE & MANAGEMENT INTERCULTURAL, Nr. 1-2, 2006, 78 p.

Europa !?!

Luând în seamă întreaga conotație a termenului, nu putem să nu începem cu mitologia. Potrivit legendei grecești, Europa a fost fiica regelui Fenicieii, a cărei frumusețe a suscitat iubirea lui Zeus. Travestit în taur, acesta a răpit-o și a dus-o în Creta, unde Europa i-a dăruit trei fii, ce aveau să devină regi: Minos al Cretei, Radamantus al insulelor Ciclade și Sarpedon al Luciei. Mai târziu, ea s-a căsătorit cu regele Asterion al Cretei, care i-a adoptat copiii. Poporul a venerat-o sub numele de Hellotis, iar festivalul numit Hellotia s-a organizat până târziu pentru celebrarea ei¹.

O altă conotație a Europei provine din astronomie. Sub acest nume este vorba de al patrulea satelit, ca mărime, al planetei Jupiter, descoperit de Galilei și botezat astfel de un astronom german. Conotația care ne interesează mai mult pentru aceasta lucrare este însă cea geografică. Europa reprezintă continentul penultim în ordinea mărimii (după el urmează Australia), ocupând 10,4 milioane kilometri pătrați. El era locuit, în 1990, de 787,7 milioane de oameni. Mărginit de Oceanul Atlantic, de Marea Mediterană, Oceanul Arctic, Marea Neagră, Marea Caspică și Munții Urali, Europa preia o cincime din suprafața terestră a Pământului. În această suprafață sunt incluse și insulele și arhipelagurile ce-i aparțin: Novaia Zemlia, Islanda, Insulele Britanice, Corsica, Sardinia, Sicilia, Creta, Malta, Cipru².

În acest teritoriu, s-au făcut, în anul 1951, primii pași³ pentru construcția europeană odată cu semnarea Tratatului de la Paris prin care s-a înființat Comunitatea Europeană a Cărbunelui și a Oțelului prin voința comună a șase

¹ **Meyers Enzyklopädisches Lexikon**, Band 8, Bibliographisches Institut, Mannheim, Wien, Zürich, 1980, p. 253; **The New Encyclopedia Britannica**, London, Chicago, 1992, Volume 4, p. 602, apud

Prof. univ. dr. Andrei Marga, *Filosofia unificării europene*, <http://idd.euro.ubbcluj.ro>, cap. 1, p.1.

² **Prof. univ. dr. Andrei Marga**, *Filosofia unificării europene*, <http://idd.euro.ubbcluj.ro>, cap.1, p.1.

³ **Dan Dodiță**, *Viitorul Uniunii Europene, certitudine sau necunoscută*, www.e-referate.ro, pp. 1-3.

membri fondatori: Belgia, Franța, Germania, Italia, Luxemburg și Olanda. Apoi, prin Tratatul de la Roma (1957), aceste șase țări au hotărât crearea altor forme de conducere printre care și Comunitatea Economică Europeană. După 16 ani s-a realizat prima extindere a Comunității Economice Europene de la șase la nouă membri (1973: Danemarca, Irlanda, Marea Britanie), după care procesul de integrare s-a accelerat. Comunitatea Europeană a avut o evoluție dinamică, înregistrând unele schimbări și perfecționări la nivel organizatoric și instituțional. Cele mai importante evenimente ale anilor 80 pentru integrarea vest-europeană le-au constituit extinderea de la 9 la 12 membri și crearea pieței Unice Europene.

Tratatul asupra Uniunii Europene, cunoscut sub numele de Tratatul de la Maastricht a fost semnat la 7 februarie 1992 de miniștrii Afacerilor Externe și de Finanțe ai celor 12 țări membre. Acesta avea să modifice conceptul de Comunitate Europeană în cel de Uniune Europeană și a accentuat extinderea integrării de la domeniul economic, la cel monetar și politic.

Obiectivele Uniunii⁴ stipulate în Tratat sunt: promovarea progresului economic și social echilibrat și durabil, prin stabilirea unei uniuni economice și monetare, cu o monedă unică; punerea în practică a unei politici externe și de securitate comune. Tratatul asupra Uniunii Europene abordează nu numai domeniile economic, monetar, politic, ci și cultura, învățământul și socialul.

În anul 1995, Uniunea Europeană a trecut de la 12 la 15 membri, prin aderarea Austriei, Finlandei, Suediei, în 1997 are loc Tratatul de la Amsterdam care a adus alte îmbunătățiri acordurilor deja existente, pentru ca în 2004 să se lărgescă lista țărilor cuprinse în dezbateri. Până la momentul actual, Uniunea a vizat în special domenii ca justiție, securitate, economie lăsând pe planul secund aspecte legate de religie sau de cultură.

⁴ **Ibidem**, p. 2.

Am prezentat doar câteva aspecte legate de organizarea Uniunii Europene pentru a ne face o idee despre ceea ce a urmărit și urmărește alianța înființată la mijlocul secolului al XX-lea.

Această lucrare nu are însă scopul de a dezbate etimologic, istoric, politic sau geografic termenul “Europa” sau “Uniune europeană”, ci de a prezenta realități culturale, religioase, sociale care domină teritoriul acestui continent. Și pentru că domeniile supuse discuției sunt foarte vaste, important este de a surprinde aspecte esențiale care caracterizează discuțiile începute de atâta timp în legătură cu ideea de europeanizare.

Cum întreaga Europă se află în febra acestui proces iar concluziile nu sunt încă nici pe hârtie, rândurile cuprinse în aceste pagini nu vor decât să creeze o imagine de ansamblu cu o întreagă problematică și semne de întrebare. Fără îndoială că răspunsurile se vor ivi cândva dar, pe moment, ne limităm la unele reacții și trăiri prezente, neavând pretenția că s-au cuprins toate aspectele legate de comunicarea dintre religie, cultură și societate.